

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Barbora Glaserová

Název práce: Ústavní péče pro mladistvé ohrožené drogovou závislostí

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Lenka Brunclíková, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem přeložené BP bylo zjistit, jak informátoři nahlíží na svou situaci před pobytem na Rehabilitačním oddělení pro drogově ohroženou mládež, během pobytu po jeho ukončení (str. 2), což dle autorky BP vypovídá o tom, „jaký vliv má na informátory institucionální péče“ (str. 2) a zároveň „zodpovězení otázky, co to vlastně znamená ‚mládež ohrožená drogovou závislostí‘“ (str. 2). Domnívám se, že cíl BP byl splněn, byť dílčí cíl dovědět se, jak informátoři nahlíží na svou situaci po skončení pobytu na Rehabilitačním oddělení, je splněn jen částečně (pokud vůbec). Autorka BP měla po svém odchodu z terénu velmi omezený kontakt se svými informátorkami (což v tomto případě asi není ojedinělé) a jednalo se tak v zásadě o představy informátorek o tom, jak si myslí, že bude jejich situace vypadat po opuštění zařízení, spíše než že by tyto aktérky byly i nadále účastnicemi výzkumu.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Na předložené práci oceňuji zejména evidentní zájem o dané téma ze strany studentky, byť muselo být již v počátcích zřejmé, že přímět aktérky, jejichž jednání je většinou společností vnímáno jako deviantní, ke sdílení jejich příběhu nebude snadné. Práce je vyvážená, jsou zde předložena teoretická východiska, zejména teorie *labellingu* a sociální kontroly, což se v případě tohoto typu výzkumu přímo nabízí, následují kapitoly týkající se použitých metod tvorby dat, popis samotného výzkumu a jeho výsledků. Za slabší část však považuji analýzu dat, sama autorka uvádí, že se snaží odhalit význam, který do svého vyprávění její informátorky vložily. Nejsem si však jistá, zda se jí to skutečně podařilo. Celková předložená analýza se sestává ze tří témat (přičemž z práce není zcela jasné, zda tato témata byla „vytvořena“ autorkou BP např. na základě předem připravených okruhů dotazování nebo se jednalo o momenty, které se v příbězích všech tří informátorek opakovaly, tedy význam, který do příběhu vkládají samy aktérky) a je založena na úryvku nahraného rozhovoru a jeho převyprávění bez dalšího přesahu.

Líbí se mi zároveň, že studentka prokládá kapitoly úryvky ze svého terénního deníku, což nebývá v závěrečných pracích studentů časté a dle mého názoru to podtrhuje transparentnost realizovaného výzkumu. Práci vhodně doplňují přílohy v podobě fotografií zobrazujících prostředí Rehabilitačního oddělení, ale i výsledky tvůrčí činnosti aktérek.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Práce má pěkný jazykový projev, dobře se čte. Nicméně tento dojem kazí až velmi závažné množství gramatických chyb, zejména i/y v přičestí minulém (není ojedinělé i pět chyb na jednu stránku, v celé práci je těchto chyb více než 70!). Očekávala bych, že pokud má někdo problém s pravidly českého pravopisu, nechá si výslednou práci zkontrolovat někým jiným. Odkazy na použité zdroje jsou citovány, kapitoly mají své logické členění. Jak bylo výše zmíněno, práci vhodně doplňují fotografie.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Práce je zajímavá a upřímně mě bavilo ji číst. Celkový dojem je tedy kladný. Autorka BP sama v práci nastiňuje slabé stránky, např. omezený počet informátorek, což bych jí rozhodně – vzhledem k tématu – neměla za zlé. Jak už bylo zmíněno, osobně považuji za slabou stránku nezvládnutí finální kontroly práce a vyhnutí se tak množství gramatických chyb, a zároveň slabší analytickou část (v některých úsecích práce působí spíše jako poznámky terapeuta). Na druhou stranu musím ocenit nejen to, jak si studentka poradila s výzkumem v jedné z totálních institucí, ale i s jakou pečlivostí se snažila zaznamenávat data. Vyzdvihla bych zároveň některá zjištění, ke kterým autorka došla, např. že klienti ústavní péče jsou mnohdy chápáni jako „zakázka“ dalších institucí a s tím se pojící „vytváření“ těchto klientů dle poptávky na jedné straně a častá neschopnost těmto klientům skutečně pomoci na straně druhé. Zároveň bylo zajímavé dovědět se, že dívky samy vnímají svůj pobyt na Oddělení jako „výhodu“, jinými slovy z hlediska dalších možných variant, které se v jejich situaci nabízejí, považují pobyt v této totální instituci za nejlepší řešení (a to nikoliv z důvodu odborné pomoci).

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

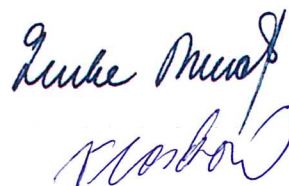
- 1) V závěru své práce píšete: „Nedostatky mé práce spatřuji v analýze narativů, která je zprostředkována pouze z mého úhlu pohledu, který může být zkreslený mým odlišným sociálním a kulturním vnímáním dané problematiky“ O jaké odlišné „kulturní“ (nikoliv sociální) vnímání se jedná?
- 2) Jak aktérky samy sebe vnímají v souvislosti s teorií *labellingu*? Víme, že na základě svých problémů a vztahů ke svému okolí vnější společnost jejich chování označuje za deviantní. Jak ale ony samy tuto „nálepku“ vnímají? Vnímají se takto ony samy? Jakou identitu si samy vytvořily v návaznosti na (v některém případě i opakující se) pobyt v totální instituci? Změnilo se vnímání jich samotných v průběhu výzkumu právě z důvodu výzkumníkovy přítomnosti (dokáží si představit, že výzkumník se stal pro dívky zajímavým prvkem a rovněž osobou, která se o ně skutečně zajímala bez toho, aby dívky odsuzovala za jich prohřešky)?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Ráda bych navrhla lepší známku, ale vzhledem k výše uvedené výtce se musím přiklonit ke známce „velmi dobře“.

Datum: 25. května 2018

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie